

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ
УКРАЇНИ

ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА
МОТОРНОГО

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА
БІЗНЕСУ

КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА,
ТОРГІВЛІ ТА БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ПРАГМАТИЗМ У ПІДГОТОВЦІ

МАЙБУТНІХ ПІДПРИЄМЦІВ:

МАТЕРІАЛИ ІІ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 червня 2020 р., ТДАТУ

м. Мелітополь

УДК 378.124

ББК 60.655

Прагматизм у підготовці майбутніх підприємців: матеріали II науково-практичної конференції, м. Мелітополь, 15 червня 2020 р. Мелітополь: Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, 2020. 176 с.

У матеріалах конференції висвітлено позиції студентів, магістрів, викладачів та стейкхолдерів щодо теоретичних, методичних та практичних аспектів підготовки майбутніх підприємців, сформовані за підсумками проходження практичної підготовки – навчальних, виробничих, закордонних практик, а також навчання за дуальною системою, які суттєво покращують якість освіти майбутніх фахівців.

Відповідальний за випуск: к.е.н., доцент Педченко Г.П.

© Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, 2020

© Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, 2020

Грабовська Я, Тебенко В. М., Зеваченкова О.Е.	
РОЛЬ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В ЕКОНОМІЦІ КРАЇНИ	60
Дидичкін В.О., Грицаєнко Г.І.	
АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИЗНАЧЕННІ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	65
Дубініна В. О., Андрєєва Л.О.	
АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОЕКТНОГО ПІДХОДУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВАМИ	71
Зіняк О.Р., Завадських Г.М., Зеваченкова О.Е.	
МІСЦЕ МАЛОГО БІЗНЕСУ В РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	74
Златьєв А.С.,Грицаєнко М.І.	
ПІДХОДИ ДО ОБГРУНТУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ІДЕЇ	80
Іванова О. Г., Андрєєва Л. О.	
ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ МАТРИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТОМ	86
Карюк А.М.,Грицаєнко М.І.	
ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ У ВИЗНАЧЕННІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	88
Карюк А., Терещенко М.А.	
ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	93
Крамчанін А., Тебенко В. М.	
ІНВЕСТИЦІЙНЕ СУПРОВОДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	97
Лисак Г.Є., Лисак О.І.	
ВДОСКОНАЛЕННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	102
Лисак Г., Терещенко М.А.	
СТИМУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	108
Марцун В., Завадських Г.М.	
ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ БІРЖОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	112

ІНВЕСТИЦІЙНЕ СУПРОВОДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Крамчанін А., магістр

Тебенко В. М., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

ім. Дмитра Моторного

Інвестиційне забезпечення визначає динаміку інноваційного розвитку підприємства. Водночас на ефективність інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку підприємства суттєво впливає структура та якість здійснення інвестиційної діяльності. Тому дослідження закономірностей та особливостей інвестиційної діяльності для формування концепції інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку підприємства на сьогодні є важливим і актуальним.

Для аналізу сучасного стану інвестиційної діяльності в Україні варто зосередитись на показниках, що її характеризують. Перш за все важливе місце відводиться такому показнику, як обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку країни.

Як бачимо на рисунку 1, у період з 2010 до 2012 року, спостерігається поступове зростання іноземних інвестицій, обсяг надходжень яких у 2012 році збільшився до 8041 млн. дол. США. Але вже в 2013 році політична нестабільність в Україні призвела до значного зменшення надходжень іноземних інвестицій, які склали у 2014 році всього 410 млн. дол. США, тобто всього 9,1 % від обсягу надходжень у 2013 році. У 2015 і 2016 роках ситуація почала декілька покращуватись і обсяг іноземних інвестицій в економіку України становив відповідно 2961 і 3130 млн. дол. США, що, між тим, значно менше, ніж у 2012 році. Але не виправдання надій на стабілізацію політичної ситуації, боротьбу з корупцією, ефективність економічних реформ знов призвело до скорочення надходжень прямих іноземних інвестицій, обсяг яких в 2017 році порівняно з 2016 роком зменшився майже на 30 %. Незначне збільшення надходжень у 2018 році, всього на 153 млн. дол. США або на 6,9%, продовжує свідчити про недовіру іноземних інвесторів до можливостей стабільного ведення бізнесу та поліпшення інвестиційного клімату в країні.

За даними Держстату у 2017 році в економіку України іноземними інвесторами з 76 країн світу вкладено 1630,4 млн.дол. США прямих інвестицій (акціонерного капіталу).

Основний капітал підприємства є рушійною силою його розвитку і потребує постійного оновлення на основі дії складного ринкового механізму. Проте забезпеченість вітчизняної економіки сучасною матеріально-

технічною базою є вкрай низькою. Станом на 31.12.2017 найвагоміші обсяги надходжень прямих інвестицій були спрямовані до установ та організацій, що здійснюють фінансову та страхову діяльність – 26,1% та підприємств промисловості – 27,3 %.

В Україні більшість інвестицій здійснюється в капітальній формі, тому проаналізуємо, як змінилась кількість капітальних інвестицій в країні протягом 5 років. Обсяг капітальних інвестицій протягом 2014–2018 рр. збільшився на 359,3 млрд. грн, або на 163,7 %.

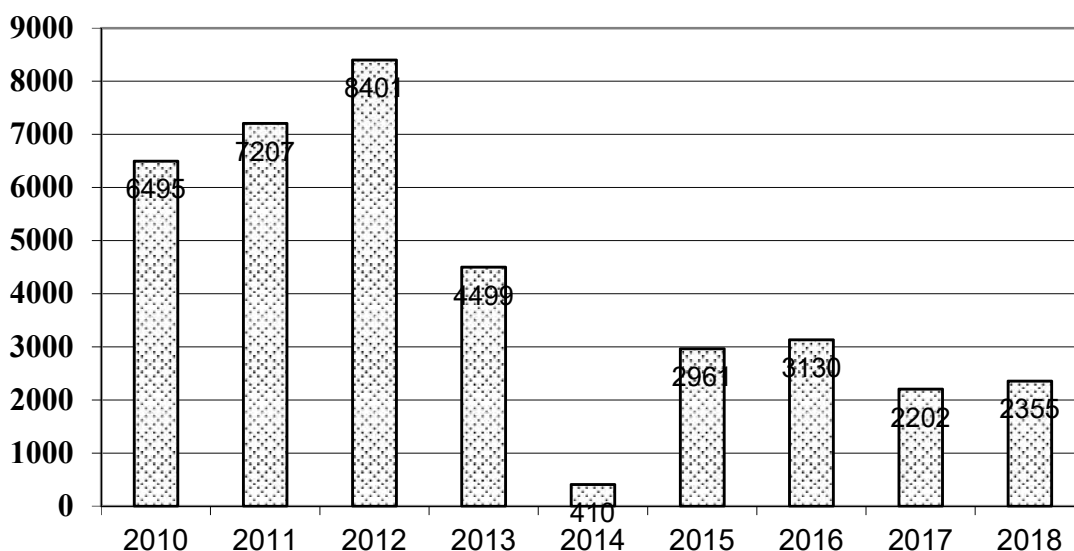

Рис. 1. - Прямі іноземні інвестиції млн. дол.. США.

Провідними сферами економічної діяльності, за обсягами освоєння капітальних інвестицій, за останні роки залишаються: промисловість – 33,1%, будівництво – 12,3%, сільське, лісове та рибне господарство – 14,0 %, інформація та телекомунікації – 4,1%, оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 7,0%, транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність – 8,7%, державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування – 7,4%.

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій, як і раніше, залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких у 2017 році освоєно 69,9 відсотка капіталовкладень. Частка кредитів банків та інших позик у загальних обсягах капіталовкладень становила 5,3 відсотка.

До основних країн-інвесторів належать Кіпр – 29,4%, Нідерланди – 22,0%, Велика Британія – 6,1%, Німеччина – 5,2%, Швейцарія – 4,9%, Австрія – 3,4% і Віргінські Острови (Брит.) - 3,1%. Отже, Україна залишається привабливою для інвестицій, водночас вона не знаходиться осторонь світових процесів, є достатньо інтегрованою у світове господарство і порушення макростабільності на зовнішніх ринках має свій відголос в Україні.

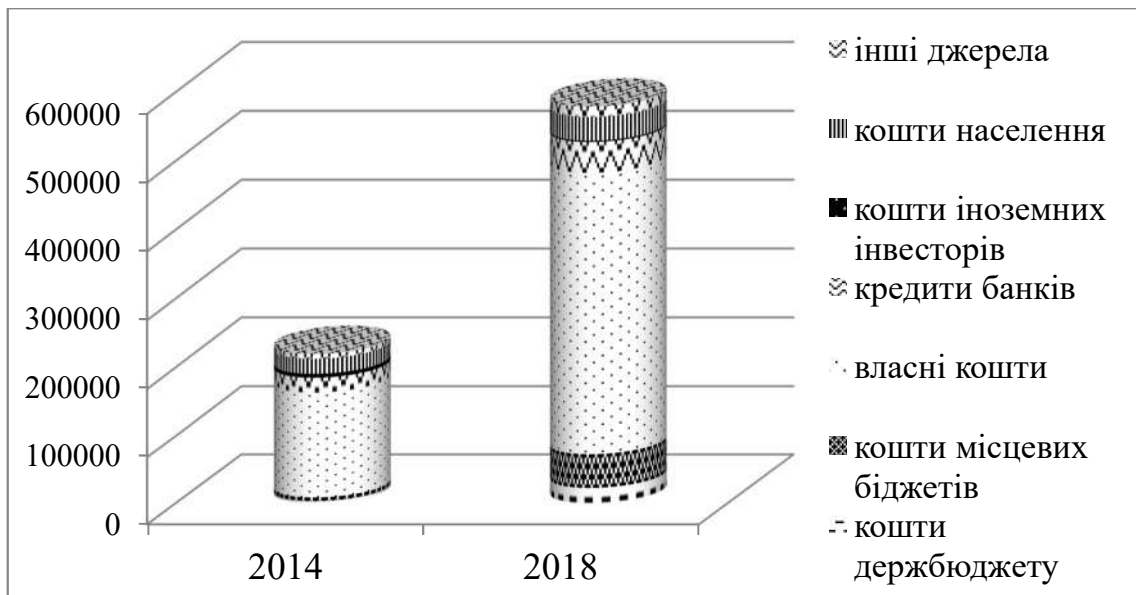

Рис. 2. Капітальні інвестиції за джерелами фінансування

Стан залучення прямих іноземних інвестицій в Україні значно ускладнює інвестиційну діяльність, оскільки наявний обсяг вкладень не забезпечує передумов економічного зростання і навіть повноцінного відтворення їх наявного стану. На інвестиційну привабливість значно впливає не лише загальний стан економіки країни, а й умови ведення бізнесу, зокрема ступінь втручання держави та рівень корупції. За останні 10 років обсяг інвестицій із країн ЄС значно збільшився, щодо країн СНД, спостерігається значне скорочення обсягу прямих іноземних інвестицій.

Однією з економіко-правових форм інвестування, якому притаманний спеціальний правовий режим, є інноваційна діяльність, що набуває особливого значення у зв'язку з орієнтацією нашої держави на інноваційний шлях розвитку економіки країни. Інноваційне інвестування може здійснюватися систематично як інноваційна діяльність або як окремі операції (комплекс операцій) інноваційного характеру.

Інвестиції інноваційного типу розглядають як цінності, ресурси що вкладаються у розробку та реалізацію інновацій, тобто інвестування в інноваційні проекти. На думку Захаріна С. В. інноваційна форма інвестицій – це така форма, при якій вкладені (реалізовані) інвестиції матеріалізуються в інноваційні блага (інноваційні продукти, інноваційні послуги, інноваційні технології тощо).

Визначимо характерні риси інвестицій інноваційної форми:

1) підвищений ризик у зв'язку з невизначеністю щодо отримання певної винагороди за інвестування, адже кошти вкладаються саме в інновації, котрі не завжди приносять прогнозовані результати;

2) тривалий період окупності, що обумовлено характером інноваційного процесу, котрий починається від фундаментальних і прикладних розробок і закінчується реалізацією нововведення на відповідному ринку;

3) вимагають від підприємства значних капіталовкладень особливо на початкових етапах інноваційного процесу, у той час як на цих етапах свого створення інновації не приносять реальної віддачі

Залежно від напрямів інноваційне інвестування (інноваційна діяльність) поділяється на такі види (ст. 327 ГК України):

- проведення наукових досліджень і розробок, спрямованих на створення об'єктів інтелектуальної власності, науково-технічної продукції;
- розробка, освоєння, випуск і розповсюдження принципово нових видів техніки і технології;
- розробка і впровадження нових ресурсозберігаючих технологій, призначених для поліпшення соціального й екологічного становища;
- технічне переозброєння, реконструкція, розширення, будівництво нових підприємств, що здійснюються вперше як промислове освоєння виробництва нової продукції або впровадження нової технології.

На сьогоднішній день інноваційна активність підприємств вимірюється декількома показниками: кількістю інноваційно активних підприємств, обсягом реалізованої інноваційної продукції, обсягом інноваційних витрат, кількістю впроваджених нових технологічних процесів та інноваційних видів продукції.

Таблиця 1

Основні показники інноваційної діяльності промислових підприємств

	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.
Кількість інноваційно активних промислових підприємств, од	1609	824	834	759	777
% до загальної кількості промислових підприємств	16,1	17,3	18,9	16,2	16,4
Витрати на інновації, млн.грн.	7695,9	13813,7	23229,5	9117,5	12180,1
Кількість промислових підприємств, що впроваджували інновації, од	1208	723	735	672	739
% до загальної кількості промислових підприємств	12,1	15,2	16,6	14,3	15,6
Кількість упроваджених у виробництво нових технологічних процесів, од	1743	1217	3489	1831	2002
з них нових або суттєво поліпшених маловідходних, ресурсозберігаючих	447	458	748	611	926
Кількість упроваджених видів інноваційної продукції (товарів, послуг) усього, од	3661	3136	4139	2387	3843
з них нових видів машин, устаткування, приладів	1314	966	1305	751	920

Показники впровадження інновацій на промислових підприємствах демонструють незначну частку вітчизняних підприємств, що впроваджували інновації у своїй діяльності. Питома вага підприємств, які впроваджували інновації з 2014 по 2018 рік підвищилася на 3,5 в.п. Найбільший відсоток промислових підприємств, які впроваджували інновації був в 2016 році – 16,6%. Варто зазначити, що, в цьому році була також найбільша кількість впроваджених нових технологічних процесів - 3489 процесів, та впроваджених виробництв інноваційних видів продукції - 4139 найменувань. На інновації промислові підприємства України в 2018 році витратили 12,1 млрд.грн, що перевищує рівень 2014 року на 4484 млн.грн.

Сучасні тенденції інноваційного розвитку в світі передбачають зростання частки підприємств, що запроваджують інновації, та питомої ваги інноваційної продукції; збільшення маловідходних та ресурсозберігаючих виробництв; забезпечення притоку інвестицій у інноваційні проекти та державну підтримку інноваційної сфери. Низький рівень інноваційного розвитку держави в значній мірі пояснюється його низьким рівнем на підприємствах, які виступають елементами загальної макросистеми та формують її ефективність.

Список літератури.

1. Інноваційна діяльність промислових підприємств у 2018 році. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

2. Тебенко В.М. Інвестиційна привабливість Запорізького регіону / В.М. Тебенко // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) / За ред. М.Ф. Кропивка. – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2013. – № 1 (21), том 2. – с. 330-336.

3. Тебенко В.М. Управління інноваційним ризиком / В.М. Тебенко // Науковий вісник Львів. нац. ун-ту ветер. медиц. та біотехнологій ім. С.З. Гжицького / Львівський НУВМБТ ім. С.З. Гжицького. – Львів, 2013. - Т 15, № 2(56). - С. 356-360. (Наукове фахове видання)

4. Тебенко В.М. Проблеми та тенденції інноваційного розвитку промислових підприємств України // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) № 2 (37), 2018 – С.146-154.